

Veckans art #09

BÄVER (*Castor fiber*)

Foto: Ola Jennersten

Bävern, som är Europas största gnagare, har jagats hårt under århundraden för sin päls och det sekret, *bävergäll*, som bildas i körtlar vid urinledarna. Människor har använt bävergäll mot tandvärk, som medicin, parfym och för att hålla sjöormar borta. Det var lönsamt att jaga bäver - på 1800-talet kostade några gram bävergäll lika mycket som en dräng tjänade på ett helt år! Bävern utrotades i Sverige i slutet av 1800-talet, men återinfördes på 1920-talet och har sedan dess spridit sig till många platser i landet.

Bävern lever i familjegrupper och bygger sina bon (hyddor) vid rinnande vattendrag och sjöar. För att skydda hyddan ligger ingången under vatten. Därför dämmer bävern åar och bäckar så att vattnet ska stiga. Den faller lövträd med sina vassa tänder och använder grenar och stammar till bobygget, medan kvistar blir till mat.

Bävern är en så kallad *nyckelart*. Den har stor inverkan på sin omgivande miljö. Den skapar död ved, vilket är gynnsamt för många andra arter. Och genom bäverns dämnen kan dränerade biotoper återfå vattenspeglar, vilket ger upphov till nytt liv, fyller på grundvattnet och ökar produktionen av föda för fisk. Men bävern kan också orsaka skada genom att döda värdefulla träd samt påverka vägar och jordbruksmark genom översvämning.

Under 2022 presenterar Upplandsstiftelsen en ny art som finns i länets natur varje vecka. Vi vill sätta fokus på den biologiska mångfalden och berätta hur vi arbetar för att värna den i Uppsala län. Följ med på en upptäcktsfärd bland såväl vanliga som ovanliga och hotade arter!